

ÎNCHEIERE

01 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Zagorschi Adrian,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Zagorschi Silvia împotriva lui Zagorschi Adrian, Direcția Municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului Chișinău, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Botanica, municipiul Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea locului de trai a copiilor, încasarea pensiei de întreținere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 27 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Zagorschi Adrian și a fost menținută hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 18 mai 2020, Zagorschi Silvia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Zagorschi Adrian, cu participarea Direcției Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului Chișinău, Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului s. Botanica, mun. Chișinău, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea locului de trai al copiilor, încasarea pensiei de întreținere și cheltuielile de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 25 noiembrie 2000 a înregistrat căsătoria cu pârâtul la primăria s. Baimaclia, r-nul Cantemir. Din relația de căsătorie au rezultat trei copii: Zagorschi Sorin, a.n.06 iunie 2001, major, și doi gemeni: Zagorschi Călin și Zagorschi Cătălin a.n. 04 august 2010.

A menționat reclamanta că chiar din primele zile, relațiile în familie erau dificile, dar a sperat că se va ameliora și nașterea primului copil va îmbunătăți atmosfera atitudinea și respectul în familie. Deși, la începutul vieții în comun a trecut prin multe greutăți cum ar fi: tratamentul îndelungat și costisitor în legătură cu boala soțului, lipsa spațiului locativ decent, nașterea primului copil nu a ameliorat situația și atmosfera din familie. Fratele soțului înțelegând dificultățile din familie, a ajutat la procurarea apartamentului cu o odaie. Însă soțul s-a poziționat în familie ca persoană independentă, separată de toate grijile și problemele din familie. Activând la un loc de muncă stabil, cu salariu achitat regulat, nu contribuie în nici un mod la întreținerea materială a membrilor familiei.

A susținut reclamanta că până la ziua de azi nu cunoaște cuantumul salariului acestuia, data achitării, deoarece câștigul nu a fost adus acasă niciodată. Toate cheltuielile legate de întreținerea copiilor, asigurarea lor cu cele necesar pentru studii, îmbrăcăminte, încălțăminte, odihna, transportarea și celelalte necesități le suportă reclamanta, fiind nevoită să activeze la trei locuri de muncă. Asigurarea copiilor cu hrană, căldură, lumină, electrocasnice, confortul din locuință, menținerea curățeniei și îngrijirea copiilor sunt pe seama ultimei. Foarte rar cumpără produse alimentare, neînsemnate.

A afirmat reclamanta că din discuțiile cu pârâtul despre schimbarea atitudinii față de membrii familiei, i-a răspuns cu cuvinte necenzurate, în prezența minorilor. Încercările de a schimba atmosfera în familie, nu a dat rezultate pozitive. A fost convenit și stabilit cu pârâtul un termen să plece în apartamentul, procurat de fratele său, ca ulterior să invoce că astfel de înțelegere nu a fost. Deși locuiesc într-un apartament, duc o viața separată, relații conjugale nu întrețin, nu se susțin unul pe altul material și nici moral, nu se interesează de viața fiecăruia. Comportamentul pârâtului influențează negativ la formarea personalității, psihicii copiilor, la educația lor. Copii sunt viitori bărbați, astfel tata urmează să fie exemplu în tot, să-i învețe să învingă greutățile, să stimeze și să-și iubească rudele, mama și membrii familiei, fiind de sprijin și ajutor. Însă aflarea pârâtului în familie se limitează cu prezența, echipat cu căști și telefonul mobil în mână. Discutând despre divorț, pârâtul a preîntâmpinat-o că va face tot posibilul ca copiii să trăiască cu el. Menționează că, are totul necesar pentru îngrijirea, întreținerea copiilor, dar de fapt copiii sunt atașați de reclamantă, văd greutățile și o susțin la învingerea lor.

A declarat reclamanta că după nașterea gemenilor traiul a 5 persoane în locuință cu o singură odaie devenise imposibilă și la insistența reclamantei, sora i-a cedat, prin donație, un apartament cu 3 odăi, în care copii locuiesc confortabil. A acceptat și trecerea soțului în apartament mizând că își va schimba atitudinea și comportamentul său. Însă nu s-a schimbat nimic, pârâtul se deranja doar de sine fără a participa la grijile familiale. A început lucru când copiii gemeni erau foarte mici, lucrând la distanță. Conform legislației în vigoare ambii părinți sunt obligați să-și întrețină copii minori. Pârâtul activează la Academia de Poliție „Ștefan cel Mare”, având un salariu stabil.

A solicitat reclamanta desfacerea căsătoriei, stabilirea locului de trai al copiilor cu mama, încasarea pensiei de întreținere în mărime de 1/3 cotă parte lunar din salariu și din toate veniturile și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Zagorschi Silvia a fost admisă. A fost desfăcută căsătoria, încheiată între Zagorschi Adrian și Zagorschi (Talpă) Silvia, înregistrată la 25 noiembrie 2000 în primăria s. Baimaclia, r-nul Cantemir, înscrierea nr.32. Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei s-a dispus încasarea în beneficiul statului taxa de stat, în mărime de a câte 100 de lei de la Zagorschi Silvia și Zagorschi Adrian. S-a stabilit locul de trai al copiilor: Zagorschi Cătălin și Zagorschi Călin la domiciliul mamei Zagorschi Silvia. S-a încasat de la Zagorschi Adrian în beneficiul Silviei Zagorschi pensie pentru întreținerea copiilor: Zagorschi Cătălin, a.n.04 august 2010 și Zagorschi Călin, a.n.04 august 2010, în mărime de 1/3 din salariu și/sau din alte venituri, lunar, începând cu 18 mai 2020 și până la atingerea majoratului de către copii. S-a încasat de la Zagorschi Adrian în beneficiul Silviei Zagorschi suma de 140 de lei, cu titlu de cheltuieli judiciare. S-a încasat de la Zagorschi Adrian în beneficiul

statului suma de 150 de lei, cu titlu de taxă de stat pentru pretenția despre încasarea pensiei de întreținere.

La data de 13 noiembrie 2020, Zagorschi Adrian a declarat apel nemotivat, iar la data de 20 ianuarie 2021 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă acțiunea.

Prin decizia din 27 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Zagorschi Adrian și a fost menținută hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că prima instanță corect a stabilit circumstanțele faptice ale litigiului dat, a apreciat probele conform art. 130 Cod de procedură civilă și a adoptat o hotărâre legală și întemeiată, cu respectarea normelor de drept material și procedural.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond în mod întemeiat a admis capătul de cerere cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori, Zagorschi Călin, a.n. 04 august 2010 și Zagorschi Cătălin a.n. 04 august 2010 cu domiciliul mamei Zagorschi Silvia. Or, soluționând problema stabilirii domiciliului copilului minor, instanța are obligația de a asigura copilului protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților legali sau a altor persoane cărora le-a fost încredințat în mod legal.

Totodată, instanțele au constatat că nu există semne ale unui abuz asupra copiilor din partea vreunui dintre părinți sau al dezinteresului față de aceștia, părinții fiind de o potrivă implicați în creșterea și îngrijirea acestora, însă instanța a conchis că la stabilirea domiciliului copiilor minori urmează a fi aplicat standardul „aproximării” dezvoltat în doctrina internațională de specialitate, potrivit căruia pentru rezolvarea disputei părinților cu privire la stabilirea locuinței minorilor de vârstă mică se va da prevalență sentimentului de atașament securizant pe care îl presupune legătura naturală dintre mamă și copii.

La fel, instanța de apel a reținut că prima instanță în mod întemeiat a admis și cerința reclamantei/intimatei cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori, Zagorschi Călin și Zagorschi Cătălin în mărime de 1/3 lunar din salariu și alte venituri, începând cu data de 18 mai 2020 și până la atingerea majoratului de către copii, conform art. 75 alin. (1) din Codul familiei, și nu urmează a fi modificată, deoarece corespunde în mod real nevoilor minorilor și necesităților de întreținere la această vârstă.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul apelantului Zagorschi Adrian precum că pensia de întreținere a copiilor minori urmează a fi încasată de la data de 23 octombrie 2020, deoarece este contrară prevederilor art. 98 alin. (2) din Codul familiei, care prevede că pensia de întreținere se încasează de la data adresării în instanța de judecată.

La data de 16 august 2021, prin intermediul oficiului poștal, Zagorschi Adrian a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 27 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău și parțial hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de apel.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel la pronunțarea deciziei contestate a încălcat normele de drept material, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, precum și a apreciat în mod arbitrar probele prezentate.

Recurentul a susținut că, instanța de apel în mod flagrant a refuzat expunerea fiului Zagorschi Sorin în cadrul ședinței de judecată, acesta fiind unicul martor direct al tuturor imoralităților și ilegalităților comise în familie.

A susținut că nu i-a fost asigurat condițiile unui proces echitabil, neglijându-se principiul contradictorialității fiind admise în totalitate alegațiile intimatei fără un suport probatoriu, recurentului/apelant fiindu-i îngădit dreptul de a prezenta probe suplimentare, dreptul de a da explicații pe marginea cazului, dreptul de a depune referință și dreptul de a prezenta martori.

La data de 21 august 2021, Zagorschi Adrian a depus cerere de concretizare a recursului în care a indicat că, în vederea evitării confuziilor a solicitat casarea integrală a deciziei din 27 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a cererii de apel. Deoarece, doar în asemenea circumstanțe recurentul va fi pus în poziție egală și corect în raport cu celelalte părți ale procesului și i se va oferi posibilitatea de a beneficia de toate garanțiile procesuale ale unui proces echitabil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, la data de 17 iunie 2021 decizia integrală a instanței de apel din 27 aprilie 2021, a fost expediată participanților la proces prin poșta electronică (f.d. 28, Vol. II).

Astfel, recursul declarat la data de 16 august 2021 împotriva deciziei din 27 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

La 09 septembrie 2021 în adresa intimatei Zagorschi Silvia, Direcția municipală pentru protecția drepturilor copiilor, Direcția pentru protecția drepturilor copiilor sector Botanica, mun. Chișinău a fost expediată copia recursului declarat de Zagorschi Adran cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 78, Vol. II).

Prin referința depusă la data de 05 octombrie 2021, Zagorschi Silvia, reprezentată de avocatul Cireș Isae a solicitat respingerea ca fiind inadmisibil recursul declarat de Zagorschi Adrian.

Alte referințe nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Zagorschi Adrian nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Zagorschi Adrian, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Zagorschi Adrian, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Zagorschi Adrian, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic